

РЕЦЕНЗІЯ

на освітню програму
«Міжнародні відносини та регіональні студії»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
галузі знань 29 Міжнародні відносини

Кваліфікація: бакалавр з міжнародних відносин, суспільних комунікацій та
регіональних студій

Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II

Освітня програма «Міжнародні відносини та регіональні студії» 2024 року, розроблена для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії, є актуальною відповіддю на потреби сучасного суспільства й ринку праці. В умовах європейської інтеграції України, трансформації системи міжнародної безпеки та зростання ролі транскордонного співробітництва особливого значення набуває підготовка фахівців, здатних аналізувати міжнародні процеси, представляти національні інтереси держави та працювати у багатомовному й міжкультурному середовищі.

Мета програми сформульована чітко та узгоджується з вимогами Стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю. Її реалізація передбачає поєднання фундаментальної теоретичної підготовки з практичним опануванням інструментів зовнішньополітичного аналізу, дипломатичної комунікації і регіональних досліджень. Важливою перевагою є врахування географічного положення, мультиетнічності та багатомовності Закарпаття. Це створює природне середовище для вивчення транскордонних зв'язків, міжкультурної взаємодії та співпраці України з державами Центральної і Східної Європи.

Структура освітньої програми є логічною та послідовною. Освітні компоненти згруповано в основний, мовний, історичний, міжнародно-відносинний, регіональний та практично-дослідницький блоки, що забезпечує поступове формування загальних і спеціальних компетентностей. Базові дисципліни – «Теорія міжнародних відносин», «Вступ до політології», «Основи регіональних студій», «Основи міжнародних економічних відносин» – створюють необхідне концептуальне підґрунтя. Курси з аналізу зовнішньої політики, міжнародного права, міжнародних організацій, європейської інтеграції, глобалізаційних процесів та місця України у міжнародних процесах формують цілісне розуміння сучасної системи міжнародних відносин.

Позитивно оцінюю практичну спрямованість фахової підготовки. Дисципліни «Дипломатичний протокол та етикет», «Дипломатична та консульська служба», «Конфліктологія та теорія переговорів у сфері міжнародних відносин», «Міжкультурна комунікація» орієнтовані на набуття навичок, необхідних для роботи в дипломатичних установах, органах державної влади, міжнародних організаціях та аналітичних структурах. Включення курсів з підготовки адміністративних документів українською та англійською мовами посилює прикладний характер програми. Навчання українською, угорською та англійською мовами, а також професійно орієнтована іншомовна підготовка відповідають специфіці спеціальності.

Належно враховано інформаційно-аналітичний вимір професії. Освітні компоненти «Сучасні інформаційні технології» та «Основи наукових досліджень у сфері міжнародних відносин» забезпечують оволодіння методами пошуку, перевірки, систематизації й аналізу інформації з різних джерел. Програмні результати навчання передбачають уміння працювати з великими масивами даних, використовувати спеціалізоване програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи, проводити прикладний аналіз міжнародної ситуації, готувати інформаційні й аналітичні документи та формувати обґрунтовані рекомендації.

Обґрунтованими є форми організації освітнього процесу. Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване, інтерактивне та проєктне навчання створює умови для розвитку самостійності, критичного мислення, командної роботи та здатності ухвалювати рішення в ситуаціях невизначеності. Система оцінювання охоплює поточну роботу, творчі й тестові завдання, усні та письмові випробування, презентації, захисти проєктів, курсових робіт і звітів з практики. Підсумкова атестація у формі комплексного кваліфікаційного іспиту дає змогу перевірити досягнення визначених програмою результатів навчання.

Обсяг програми становить 240 кредитів ЄКТС: 165 кредитів припадає на обов'язкові освітні компоненти, 60 кредитів – на дисципліни вільного вибору, 12 кредитів – на професійну практику та 3 кредити – на атестацію. Такий розподіл забезпечує належну фундаментальну підготовку й водночас можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію. Важливою складовою є академічна мобільність і співпраця із закладами-партнерами у Словаччині, Угорщині, Румунії та Польщі. Участь у програмах Erasmus+ та інших міжнародних програмах сприяє вдосконаленню мовних навичок і набуттю міжкультурного досвіду.

Визначені програмою компетентності відповідають перспективам працевлаштування випускників у дипломатичних представництвах, органах державної влади, міжнародних організаціях, аналітичних центрах, українських та іноземних компаніях, засобах масової інформації й громадських організаціях. Програма також формує підґрунтя для продовження навчання на магістерському рівні. Передбачений механізм внутрішнього забезпечення якості освіти охоплює моніторинг і періодичний перегляд програми, залучення здобувачів та зовнішніх стейкхолдерів, відкритість інформації і дотримання академічної доброчесності.

Проведений аналіз дає підстави зробити висновок, що освітня програма «Міжнародні відносини та регіональні студії» відповідає чинним вимогам Міністерства освіти і науки України, має логічну структуру, сучасне змістове наповнення та належний практичний потенціал. Програму можна рекомендувати до затвердження і використання для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії.

Завідувач кафедри міжнародних відносин
Прикарпатського національного
університету
імені Василя Стефаника,
кандидат історичних наук, доцент

Стецюк Н. М.

